

Motion till riksdagen 2019/20:545

av **Matheus Enholm m.fl. (SD)**

Några parlamentariska frågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om presidieposter i riksdagens utskott och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om val av talmän och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av en borte tidsgräns för regeringsbildningsprocessen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra monarkens uppgift att utse regering och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra statsrådsförsäkran och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den konservativa ideologin utgår från principen om små och noggrant övervägda förändringar över tid. Utvecklingen under de senaste allmänna valen påvisar att det föreligger ett visst reformbehov på den allmänna rösträttens område. Detta är förslag som på den nationella socialkonservatismens grunder syftar till att stärka den parlamentariska och demokratiska monarkin som styr Sverige.

Val av talmän och presidieposter

I en parlamentarisk demokrati kommer folkviljan till uttryck genom det parlament som tillsatts efter att fria och allmänna val ägt rum. För att folkstyret ska få full genomslagskraft är det därvid viktigt att den nyvalda riksdagens konstituerande och därpå följande regeringsbildning genomsyras av väldefinierade och på förhand kända regler. Tidigare riksdagar har i viss mån kunnat förlita sig på praxis då det gällt att spegla valresultatet vid viktiga personval såsom val av talmän och tillsättande av

presidieposter. Efter valet 2018 har emellertid praxis luckrats upp genom att flera partier bildat kartell och på detta sätt utestängt andra partier från att tilldelas poster de egentligen borde haft givet deras valresultat. Det föreligger därmed ett behov av att se över och förtydliga regelverket för personval inom riksdagen så att riksdagens talmän och presidieposterna i riksdagens alla utskott bättre speglar utfallet i valet och därpå följande regeringsbildning. En sådan översyn torde bäst ske i form av en parlamentariskt sammansatt kommitté.

Bortre tidsgräns för regeringsbildningen

Efter valet 2018 fick Sverige, kanske för första gången i historien, en regering som förenades utifrån vad de samlade partierna var emot, snarare än vad de var för. Den utdragna regeringsbildningen som inte blev klar förrän 4 månader efter valet drog ett löjets skimmer över hela den parlamentariska processen och passerade kammaren först på talmannens tredje försök. Det finns därmed starkt vägande skäl att reformera grundlagen genom att införa en bortre tidsgräns för regeringsbildningen. Dels skulle detta förhindra att en av riksdagen bortröstad regering kan fortsätta att styra landet fram tills nästkommande ordinarie val, med den enda formella begränsningen att den inte kan utlysa extra val, dels för att en sådan gräns sannolikt skulle öka incitamenten för att få partierna att samtala och förhandla med varandra.

Monarkens roll för regeringsbildningen

Kungen eller drottningen bör – precis som i alla andra europeiska monarkier – i egenskap av statschef och samlande symbol för riket återta den roll som talmannen numera har att ge regeringsuppdraget till den blivande statsministern. På detta sätt utmönstras även den andra identifierade svagheten nuvarande system har, nämligen att talmannens val av statsminister riskerar att präglas av hans lojalitet mot sitt parti eller partigrupp. För att påminna om högtidligheten och allvaret vid regeringsbildningen bör en moderniserad men traditionellt hållen statsrådsförsäkran återinföras.

Matheus Enholm (SD)

Fredrik Lindahl (SD)

Per Söderlund (SD)

Mikael Strandman (SD)

Patrick Reslow (SD)